

sînt și lucrurile de care se servesc, neobișnuite sînt și animalele, slugi credincioase ale bogatirilor și voinicilor. Plugul lui Micula nu poate fi clintit de o drujină întreagă, buzduganul lui Miha nu pot să-l ridice « cincizeci fără cinci de flăcăi levinți », iar calul lui Ilia Muromet sare din munte în munte, din deal în deal, lăsînd în urmă rîuri și lacuri :

« Его добрый конь да богатирский
С горы на гору стал перескакивать,
С холмы на холму стал перемахивать,
Мелки реченки, озера промеж ног спущал »

(Илья и Соловей Разбойник) ⁴⁶.

Calul lui Corbea sare peste zidurile înalte ale închisorii, iar Toma Alimoș este îngropat de bunul și vechiul său prieten :

« Murgul falnic rinchezea,
Cu copite că-mi săpa,
Groapă mică că-mi făcea,
Finișor îi așternea,

Floricele că-i sădea,
Cu trei lacrimi le stropia »

(Toma Alimoș) ⁴⁷.

Hiperbola ocupă un loc foarte mare în biline; aci nu numai bogătirii, ci și dușmanii împotriva cărora ei luptă au o forță neobișnuită, supranaturală. Năvălitorii tătari, mongoli sau alți cotropitori au fost atît de temuți, iar ura împotriva lor a fost așa de mare, încît în imaginația poporului rus au luat înfățișarea unor ființe supranaturale, unor monștri (idoli, zmei, balauri etc.). În balada populară românească turcii și tătarii, sau alți dușmani interni, sînt prezentați fără să li se atribuie o forță neobișnuită, miraculoasă; numărul impresionant al acestora constituie forța cu care luptă voinicii.

Poporul trebuia să învingă, pentru că de partea lui era dreptatea; forțele ce trebuiau să se înfrunte însă erau inegale; pentru ca un singur luptător, un singur voinic să poată ține piept unui asemenea dușman și să iasă biruitor, poporul îl va înzestra cu o forță neobișnuită. Numai așa Român Copilul, singur, fără nici un ajutor, a putut tăia « douăzeci de mii de turci »; Ilia Muromet nu ar fi putut înfrînge pe Solovei Razboinik fără o astfel de forță, iar Corbea ar fi putrezit în temniță; ca apărător al săracilor Corbea trebuia să trăiască; poporul nu putea să-și lase eroul înfrînt de dușmanii săi de moarte, de aceea introduce în baladă forța neobișnuită (calul năzdrăvan), care salvează voinicul, dîndu-i posibilitatea să se răzbune și să-și continue lupta. Iată în ce constă, în ultimă instanță, « secretul » forței eroilor populari.

Prin contrast se redau admirabil calitățile eroilor: forța lor, măreția faptelor de vitejie, țelul nobil al luptei etc. Volga cu întreaga sa drujină nu înseamnă nimic pe lingă forța uriașă a plugarului Micula; Ilia pare un mic copil alături de Sviatogor; mulțimea armatelor turcești se izbește de forța voinicului Român Copilul. Contrastul ca procedeu artistic este caracteristic eposului celor două popoare; în fiecare bilină sau baladă se ciocnesc doi eroi, două forțe: Ilia Muromet și Idolul, Dobrinia și Balaurul, Corbea, pe de o parte, voievodul Ștefăniță și boierii pe de alta, Toma Alimoș și Manea etc.

O altă particularitate a stilului bilinei și baladei este repetiția, procedeu artistic specific creației populare orale. De multe ori se repetă nu numai cuvinte separate ci expresii întregi. În bilina *Ilia Muromet și Kalin Tar* bogătirii

⁴⁶ Устное поэтическое творчество русского народа, Moscova, 1954, p. 79.

⁴⁷ Antologie de literatură populară, vol. I, Editura Academiei R.P.R., 1954, p. 295.